

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 15 Elucidatur decimaquinta propositio, & ex communi Sanctorum
Patrum, & illustrium Doctorum autoritate corroboratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CAPVT XV.

*Elucidatur decima quinta propositio, & ex communi
Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum
auctoritate corroboratur.*

SEQUITUR elucidanda decima quinta propositio, quam habet Mysticus noster Do-
ctor in lib. qui inscribitur *Flamma amoris viua*, Cant. 2. versu 2. vbi sic loquitur. 11.

Euenit vt dum anima amore isto flagrat, vt sentiat anima se ab aliquo transigi Seraphino arden-
tissimo amore intincto telo transferberante illam carbone isto accenso. (& inferius) Quod si ali-
quando effectus aliquis foras ad corporeum sensum prodire permittatur, iuxta quod interius vulnus
influxit (id est Seraphim) panditur exterius vulnus; quemadmodum euenit cum S. Franciscum Se-
raphinus plagis insigniuit, nam cum animam ipsius sauciasset amore, vulnerum effectus eodem
modo foras profiliit.

§. II.

*Doctrina huius propositionis quam plurimis San-
ctorum Patrum, & illustrium Doctorum te-
stimonijs comprobatur.*

TOTA huius propositionis doctrina, & locutio verissima est, & in Sanctorum
Patrum libris frequenter reperitur, deduciturque ex Scriptura sacra, Cantic. 2.
vbi Sponsa sic loquitur: *Falcite me floribus, stipate membra, quia amore langueo.* Vbi vertunt
Septuaginta, quia charitate vulnerata sum; Sponsus etiam cap. 4. Sponsam alloquens
inquit: *Vulnerasti cor meum, &c.* 2.

Vnde locutione hac, quod scilicet Sponsa vulneratur charitate, vtuntur Origenes
homil. 22. ex duabus, *Quam pulchrum est* (inquit) *quam decorum à charitate accipere, alius*
iaculum carnis amoris excepit, alius terreno cupidine vulneratus est, tu (loquitur cum Sponsa)
nuda membra tua, & prabe te iaculo electo, iaculo formoso, siquidem Deus sagittarius est. Idem do-
cet homil. 3. ex quatuor, cui consonat illud, quod Diu. Augustinus huiusmodi vul-
nus in semetipso sentiens dicere solebat, *Sagittaueras tu Domine cor meum charitate*
tua.

Suffragatur etiam D. Gregorius Nyssenus homil. 4. in Cant. explicans prædicta
verba, *charitate vulnerata ego sum*, sic inquit: *Post hæc laudat sagittarium, quod scopum rectè*
atingat, & qui telum pulchre in ipsam dirigat, vulnerata inquit sum à dilectione, ostendit verbo
telum, quod cordi alte insidet, qui telum autem iaculatur est dilectio, seu charitas, charitatem au-
tem, esse Deum didicimus à sacra Scriptura, qui electam suam, sagittam nempe Deum vnigenitum
emittit 3.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

emittit in eos, qui seruantur spiritu vica illita triplici aculei cuspidem, videt ergo dulces velum charitatis, quo ipsa suis sauciata, & de eo vulnere gloriatur dicens, vulnerata sum ego à dilectione, &c.

Eundem modum loquendi obseruat Ricardus Victorinus tract. de 4. grad. violentæ charitatis, sic inquit: *Supra tamen omnes gradus dilectionis, est amor iste ardens & feruens, qui cor necepsitat, & medullitus transfigit, vt veraciter dicat, vulnerata charitate ego sum. (& inferius) Charitas vulnerat, ligat, languidum facit: vulnerat, vulnerasti cor meum foror mea, &c.* Quod idem in reliquo eleganter prolequitur.

4. Fauet Diuus Bonauentura i. 4. æternitat. distinctione 5. articulo 1. & 2. sic scribens: *Nota, quod amor violentus non solum vulnerat matrices animas, sed etiam castes substantias, imo etiam ipsum fontem amoris Deum vulnerat.* Hæc ex Bertellensi tradit Diuus Bonauentura, addens ex Ricardo ibi, signa huius charitatis vulnerantis, vt apud ipsum videri potest. Tandem ne longius sermonem protrahamus, videri potest hæc locutio apud D. Ambrosium serm. 15. in Psalm. 118. & lib. 3. de Virginitibus, Hieronymum epist. 140. ad Principiam, Theodoretum supra prædictam locum Canticorum 2. Basilium in interrogatione secunda Regul. Fuffius disput. Gregorium lib. 6. Moral. cap. 14. & lib. 2. super Ezechielem homilia 15. Augustinum in Psalm. 37. Orozcum in monte de contemplatione fol. 138. pag. 1. Magistum Basilium vbi supra propositione 30.

5. Sed præter dicta omitttere non possumus illustre testimonium Sanctissimæ Maritris nostræ THERESIÆ, quæ simili charitatis vulnere sauciata, sic de se et ipsa loquitur cap. 29. suæ vitæ, *Videbam illum (loquitur de quodam Seraphino) longum quoddam ioculum aureum, sed ad ferri cuspidem pauxillo igne inflammatum, in manu habere, hoc ipsi ioculum meum subinde ad intimas vsque fibras transfuerare, & dum rursus illum educeret, quoddam carum frustra simul educere videbatur; quo facto ingenti Dei amore me totam aestuantem & inflammatam reliquit. Tam vehemens poro hæc poena erat, vt in hos me gemitus & expostulationes faceret prorumpere, sed suauitas, quam summus hic dolor mihi adfert, tam excessiua est, vt cum mihi auferri prorsus nolim, nec anima minorem voluptatem & delectationem querat, quam ipsammet Deum. non est autem poena corporalis, sed spiritalis, est corpus ab ea plane immune non sit, sed eam nimis quam multam sentiat. Est hæc tam suavis inter animam & Deum amoris reciprocatio, vt cum ego bonitatem rogem, eam vt gustare faciat illum, qui me fortè censerebent mentiri: omnibus diebus quibus hoc durauit, eram quasi mentis impositus, hoc passa sum aliquoties. Hæc mirabiliter admiranda Theresia.*

§. II.

Animaduersione notanda.

6. EX quibus satis constat, quam communis sit doctrina hæc, & locutio apud SS. Patres, & Doctores Catholicos. Vnde quamuis eadem locutione charitatis vulneratæ abutantur hæretici ad aliquos falsos sensus exprimendos, non tamen propterea locutio hæc, qua in bono, & verissimo sensu vtuntur Doctores Catholici, & cum eis Mysticus noster Doctor rejicienda, aut damnanda est, nam vt optimè in simili dixit Diu. Augustinus lib. 2. de sermone Domini in monte cap. 12. *Ne illi*

oues debent pelles suas deponere, si aliquando eis lupi se contegam. Alias oporteret locutiones antiquas, & Catholicas passim deserere, & alias nouas quærere; & sic omnia confundere, Sanctissimumque Parrum doctrinam antiquis, & vſitatis locutionibus scriptam obſcurare, imo prorsus ignorare, eo quod ingenium hæreticorum est Catholicorum locutionibus ad suos errores dolose disseminandos abuti; qua de causa dixit Christus Dominus, Matth. 7. *Attendite à falsis Prophetis*, vbi nomine falsorum Prophetarum intelligit hæreticos, vbi explicat D. Tho. quos ideo attendendos esse docet, quia sub veris, & Catholicis locutionibus suos errores malitiose palliare solent, ad eò vt dixerit D. Aug. de serm. Dom. in monte relatus à D. Thoma Matth. 7. *Cauendum est in ipso Christi nomine ab hæreticis, vel quibuslibet male intelligentibus, & sæculi huius amatoribus ne decipiamur.*

Ad hoc autem, vt sciamus à quibusnam cauere debemus, statim addidit Christus Dominus, à *fructibus eorum cognoscetis eos*, cum ergo prædictam locutionem de charitate vulnerata protulerint illi, cuius fructus nempe opera, & doctrina vitiosa fuerint, vt in hæreticis, qui Illuminati dicuntur, contingit, non immeritò poterit in illis caueſſi, suspectaque haberi, contra vero cum eandem locutionem protulerint viri, quorum fructus operum, & doctrinæ saluberrimi, immaculati, sanctitateque pleni sunt, vt in Mystico nostro Doctore, & in alijs Sanctis Parribus, & Doctoribus Catholicis hac locutione vtentibus contingit, non potest rationabiliter locutio hæc damnari, aut suspecta haberi, sed potius tanquam communi Sanctorum Patrum, & Doctorum Catholicorum vſu comprobata ab omnibus debet venerari, non obstante malitia hæreticorum eadem locutione abutentium: sicuti similis malitia non obstat, nec obſtare debet ad vſum aliarum plurium locutionum Catholicarum, quibus etiã illi abutuntur, sicuti ex eo, quod Caluinistæ malitioso fine, ac intentione sæpe in ore haberent hæc verba, *Pater noster celestis*, & ex eo quod magnificarent Christum, & fidem in ipsum, laudarentque eleemosynas, temperantiam, ac modestiam (vt refert Maldonatus, Matthæi 7. n. 15.) nullus sanæ mentis poterit asserere talia verba, prædictarumque virtutum commendationem à Doctoribus Catholicis debere relegari, de quo plura diximus supra in 1. par. huius elucidationis cap. 3. & 9. quæ ad propositionem applicari debent.

§. III.

Eiusdem propositionis doctrina, quo ad ultimam partem confirmatur.

NEc minus etiam est verum, & certum, id quod in hac eadem propositione subiungit Mysticus noster Doctor, scil. quod aliquando ex eo quod Deus interius vulnerat animam charitatis vehementia, immittit etiam in corpore exterius aliqua signa, v. g. aliquod vulnus ad eum modum quo conrigit in D. Francisco, cuius vulnera externa fuerunt signa interni vulneris, quo eius anima amoris diuini vehementia, ab eo fauciatâ fuerat.

Hoc inquam certissimū, & verissimum est, & ipsomet exemplo S. Francisci optimè com-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

comprobatur, iuxta id quod de hac re docuit D. Bonavent. in *Legenda S. Francis* c. 13. & refert in lectionibus festi impressionis factorum stigmatum à Sede Apostolica approbatis, ubi sic habetur: *Vidit quasi speciem vnius Seraphim sex alas: tam fulgidas quam ignitas habentem, de caelorum sublimitate descendere: &c.* (Et post pauca subiungit) *Idem huiusmodi visio suis fuit representata conspectibus: vt amicus ipse Christi praeosceret se non per martyrium carnis, sed per incendium mentis: totum in Christi Iesu crucifixi expressum similitudinem transformandum: disparens itaque visio, post arcanum, ac familiare colloquium, mentem ipsius Seraphico interius inflammavit ardore, carnem vero crucifixo conformi exteriori insigniuit effigie, tanquam si ad ignis liquefactionem virtutem praambulam, sigillatim a quadam essu impressio subsequuta; stigmam namque in manibus, & pedibus eius apparere ceperunt signa clauorum, ipsorum capitibus in inferiori parte manuum, & superiori pedum apparentibus, & eorum acuribus existentibus ex aduerso, dextrum quoque latus quasi lancea transfixum rubra cicatrice obductum erat, quod saepe sanguinem sacrum effundens, tunicam, & femoralia resperserat.*

9^a. Id ipsum comprobatur exemplo aliorum Sanctorum; & Sanctarum, cuiusmodi fuit S. Catharina de Sena, quibus impressa fuerunt miraculose aliqua externa signa, nempe vulnera, & spinea corona, aliaque huiusmodi in signum interni amoris, & charitatis, quo eius anima à Deo vulnerata erat; in o etiam de D. Augustino refert Fr. Ioannes ab Angelis in lib. qui inscribitur, *Los triunfos del amor*, exteriori in corpore vulneratum fuisse ex interiori illo vulnere, vnde desumptit ipse Augustinus celebre illud dictum: *Sagittatus tu Domine cor meum charitate tua.* Et pro hac sententia refert citatus Auctor D. Bonaventuram, quam etiam sequitur Magister Legionensis in Defensorio saepe citato propositione 30.

10^a. Id ipsum à simili declaratur ex eo, quod adnotauit D. Bernardus de passione Domini cap. 3. scilicet Christum Dominum voluisse exteriori in latere vulnerari, ad hoc, vt vulnus illud externum esset signum interni vulneris, quo pra amore hominum sauciatus erat, verba D. Bernardi sunt: *Vulnerasti* (inquit in Cant. amoris sponsus) *cor meum; soror mea sponsa, vulnerasti cor meum; vulnerat cor tuum Domine Iesu Sponsa tua amata tua, soror tua, quid necessarium fuit illud ab inimicis vltra vulnerari? Quid agit, o nimis, si vulneratum est, imò quia vulneratum est cor dulcis Iesu, quid secundum vulnus apponitur? An ignoratur, quod vno vulnere ratiū cor emoritur, & fit insensibile. (Et inferius) Nihilominus, & propterea vulneratum est, vt per vulnus visibile, vulnus amoris inuisibile videamus, quomodo huiusmodi vulnus ostendi potest, nisi quod non solum corpus, verum etiam ipsum cor, lancea vulnerari permittit. Carum ergo vulnus, vulnus spirituale ostendit. (Inferius) Quia zelo amoris tui vulnerasti me, lacus quoque militis vulneratus sum.*

11^a. Quae doctrina adhuc magis elucidatur, & confirmatur, ex eo quod docet D. Thomas 1. p. q. 43, ar. 6 ad 2. & ibi expositores, necnon & in 1. dist. 15. q. 5. art. 1. quaestione 5. & art. 2. quaestione 1. scilicet quod quando aliquis insigniter proficit in aliquem nouum actum, vel nouum statum gratiae, tunc secundum illud augmentum gratiae, attenditur, & datur missio inuisibilis Spiritus Sancti ad illum; vnde talis missio proculdubio dabitur ad illum, qui interiori illo charitatis vulnere, de quo Mysticus nos docet Doctor loquitur, sauciatur, siquidem tale vulnus ad supremum, & excellens charitatis augmentum, & gradum pertinet, vt ex dictis in hoc capite satis constat, docetque specialiter D. Bernard. ser. 30. in Cant. ibi: *Cordis vulnus, vehementiam de signat: amor.*

Vtius autem addendum est id quod docet ipsemet D. Thom. eadem quæst. 43 primæ partis art. 7. scilicet conueniens esse, vt etiam inuisibiles missiones diuinarum personarum secundum aliquas visibiles creaturas manifestentur. Et idem pro simili manifestatione multa signa externa plerumque ostendit Deus, ad demonstrandum inuisibilem missionem, vel internam sui assistentiam in anima, aut excellentem eius sanctitatem, vt contigit in Christo Domino, super quem descendit Spiritus Sanctus in specie columbæ, vt refertur Matthæi 3. cuius etiam sanctitatis signum fuit nubes lucida, quæ in eius transfiguratione apparuit, vt docent D. August. epist. 102. & D. Thom. 1. p. q. 43. art. 7. ad 6. & quæst. 45. art. 4. ad 2. similiterque contigit in Apostolis ad quos descendit Spiritus Sanctus sub externo signo sonitus, externaque specie flatus, & sublinguis igneis, vt constat ex Actorum cap. 2. notauitque D. Thomas loco citato.

12.

Quo etiam pacto S. Mater nostra THERESIA c. 38. suæ vitæ, refert, se vidisse in vigilia Pentecostes super caput suum columbam quandam valde splendens, quæ proculdubio fuit signum inuisibilis missionis Spiritus S. per quæ eius anima in Dei amore insigniter profecit, vt constat ex verbis ipsiusmet S. THERESIÆ, quæ loco citato, sic inquit: *Hæc igitur me considerantem, ingens impetus spiritus me corripuit: cuius quam esset occasio vel causa, prorsus intelligere non poteram; tanta autem eius erat vis, vt anima violenter è corpore erumpere velle videretur, quod seipsa non caperet, imparemque tanto bono admittendo agnosceret, ea autem erat impetus vehementia, vt me ipsa retinere aut regere non possem. Hoc in statu constituta video columbam quandam capiti meo desuper imminentem, longe diuersam ab illis, quæ hic in terra conspicimus, neque enim tales, vt illa habebat pennas, sed alas velut è conchulis quibusdam magnum ex se splendorem emittentibus, contextas. Erat hæc nostris communibus columbis maior, videbaturque strepitum, quem alis suis volaturo excutabat, inaudire; ita quidem tum anima mea constituta erat, vt seipsam perdens, etiam columba aspectum ex oculis perderet; spiritus porro tam bono hospite in tra se admissus, prorsus tranquillatus est. Intellexi me ex eo die summum in sublimiore quodam Dei amore, virtutibusque magis heroicis & fortibus, profectum fecisse & promotum esse. (Et postea subiungit) Eandem etiam columbam vidi alias capiti eiusdem Dominicam impendere, excepto quod radij & fulgores alarum ipsius longius se iam distendere viderentur: simul intellexi fore, vt multas hic Deo animas lucraretur.*

13.

Similiterque contigit in D. Gregorio Magno, super cuius caput, dum scriberet, Spiritus sanctus, in similitudine columbæ, frequentissimè ostendebatur, vt supra in 1. p. huius elucidationis c. 1. n. 4. rerulimus.

Ex quibus omnibus deducitur, quam verum sit id, quod Mysticus noster Doctor in hac propositione docet, scilicet quod quandoque immittit Deus externa signa ad manifestandum internum charitatis vulnus, quo animam lauciat, quæ externa signa sunt quædam visibiles missiones Spiritus sancti, per quas inuisibilis, & interna missio manifestatur.

14.

Tandem hæc eadem doctrina ex eo magis confirmatur, & elucidatur, quia scilicet iuxta communem SS. Patrum, & Theologorum doctrinam ex sacra Scriptura deductam, quando externos aliquos affectus, verbi gratia, sanitatis, & curationis operabatur Christus Dominus in corpore, similes effectus interius operabatur in anima, ita vt vtraque operatio interna, & externa simul coniungeretur, quod rectè ad-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica
LXVI
124

adnotarunt Patres super illud Matthæi 4. *Sanans omnem languorem, & omnem infirmitatem, & super illa verba Ioan. 7. n. 23. Totum hominem sanum fecit in Sabbato, ut videtur est apud D. Tho. in eisdem locis, & in D. August. tra. 30. in Ioannem, idem que adnotavit idem D. August. tra. 17. in Ioannem agens de curatione paralytici, que refertur Ioan. 5. Beda super illa verba Marci. 2. n. 5. *Cum autem vidisset Iesus fidem illius paralytici, &c.* Et c. 21. in Luc. Chrysost. quem refert D. Tho. Marci 2. in principio, & alio etiam in loco, quem refert idem D. Thomas Marci super illa verba: *Vade in pace, & esto sana à plaga tua.* Necnon & homil. 28. in Matthæum, Theodoretus Marci 2. super illa verba: *Et cognovit cogitationes eorum, &c.* Cyrillus quem refert D. Tho. Luc. 18. in fin. & in eisdem locis, & plures alij Doctores. Ex quibus omnibus veritas eorum que in hac propositione Mystici nostri Doctoris dicuntur satis probata, communi- que SS. Patrum, & Doctorum Catholicorum consensu corroborata manet.*

CAPVT XVI.

ELUCIDATVR DECIMASEXTA PROPO-
SITIO, eiusque legitimus sensus declaratur, San-
ctorumque Patrum testimonijs cor-
roboratur.

1. **S**UPEREST decimasexta propositio, quam habet Mysticus noster Doctor in lib. qui inscribitur *Flamma amoris viua*, Cant. 2. versu 3. vbi explicans verba illa eiusdem verius, *o, attractum delicatum &c.* sic loquitur.
O ergo attractus delicate, Verbum Filii Dei, qui ob diuina essentia tua subditatem, subtiliter anima mea penetras substantiam, & dum eam delicate molliterque tangis, totam eam in diuinos, inuistatos & inauditos suauitatum modos absorbes.

§. I.

Verus propositionis sensus declaratur.

2. **P**RO huius propositionis elucidatione solum necesse est explicare locutionem illam: *Attractus in substantia anima, seu attractus substantiales.* In his namque locutionibus videtur Mysticus noster Doctor asserere Deum substantialiter tangere animam perfectam, quæ ad hunc sublimem contemplationis gradum peruenit aliquo specialis contactu substantiali, & immediato, diuersoque ab eo, quo alias animas, inob & res omnes per suum intimum illapsum, seu præsentiam tangit, cum tamen specialis hic modus contactus substantialis, non appareat qualisnam esse possit, cum omnia hæc sublimitas perfectionis non nisi, vel mediante gratia, quæ est accidens in anima